

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI HETILAP.

Megjelenik: minden vasárnap reggel.
ELŐFIZETÉSI ÁR: egész évre 8 K., fél évre 4 K., negyed évre
2 K., egy hónapra 80 fill.
Egyes szám ára 16 fill. ♦ ♦ ♦ Nyitlár sora 40 fill.

Feloldó szerkesztő és lejtulajdonos:

DR. NAGY BÉNI ÖGYVÉD.

SZERKESZTŐ: Dr. Nagy Béni Ögyvéd irodája, Csikszereidában, hova a leg szeltemi részét illető közlemények küldendők.

KIADÓHIVATAL: László János könyvnyomdája Csikszereidán, hova a hirdetések, nyitlári közlemények, előfizetési pénzek stb. küldendők.
Kéziratok nem adódnak vissza. Hirdetési díjak legelőrebbre számíttatnak.

Az igazságügy reformja.

A nemzeti kormányval beállott „új korszak“ a „nemzeti demokráciát“ lüzte ki feladatátul.

Ennek az országnak a népe már évtizedek óta várakozik erre a korszakra, melyben a tartalommal bíró demokrácia képezi majd gerincét a nemzet minden irányú életviszonyainak. De a nemzeti demokráciáról — nem elvi kijelentéseket akarunk ezentul hallani, hanem forró vágyakozásunk, hogy az most gyakorlatilag testet öltön. Vagyis ne egyesek, hanem a nép a maga teljes egészében élvezze a „nemzeti demokrácia“ áldásos gyümölcsét.

Az az eszköz, — melylyel a „nemzeti demokrácia“ visszaadatik a nemzetnek, a nemzeti szempontok figyelembevételével megalkotott — általános választói jog. Ez az a forrás, melyből élhető nedvet meríthet e nemzet kulturális és anyagi jólétéhez, boldogulásához.

Nem célunk ezuttal politikát üzni; nem is feladatunk most az, hogy megvívátsuk azokat a nagy hójlercű követelményeket, melyeket a választói jog a politika terén elő fog időzni.

Itt csupán arról az átalakulásról leszen szó, melynek az igazságszolgáltatás terén is be kell állani. S itt nem a hivatalkok, a szakbíráskodást, hanem a népbíráskodást fogjuk érinteni, mely az esküdtzéki intézményben nyer megtestesülést.

E kérdés mindnyájunkat érdekel. Érdeke ez az egész nemzetnek, mert az

esküdtzéki intézményben a magyar alkotmány és közsabadság egyik biztosítékát találja meg. És hogy tényleg az esküdtzék alkotmánybiztosítók, erről az 1848-as törvények tanuskodnak, melyek azt életbe léptették, annak utján biztositani akarván a nép részvételét az igazságszolgáltatásban — az abszolútizmus és kasztszellelem ellen

De az esküdtbírósrógról szóló, mai törvényünk nem felelhet meg a demokrácia követelményeinek. Miért? Mert census rendszerre van alapítva. Csak annak adja meg az esküdtzéki igazságszolgáltatásra való részvételi jogot, aki megfelelő vagyoni kellekkel bír. Ezt a törvény 20 korona egyenes állami adóztatásban állapítja meg A többi már inkább érthető törvényi kellekkel, a 26-ik életkor betöltését, a magyar nyelv értését, nem érintjük.

Az a husz korona egyenes állami adó, mely az esküdtképasszégnek a mai törvény szerint egy különös kelleke, egyáltalán nem kvalifikálhatja meg a polgárt annyira, hogy az esküdt hivalás teljesítésére már is-kellő értelemmel bírjon. A törvénynek ez az intézkedése arculcsapása a jogegyenlőségnek, de a józan felfogásnak is. Szégyenfeltűja, „copfja“ a kegyi census és oligarchikus világnak, melyek az esküdtzéki törvény (1897. XXXIII. L-c.) nem bírt magáról lerázni, ezzel is előnyt, kedvezményt akarván szolgáltatni a kapitalizmusnak és nepotizmusnak.

Ennek a visszás állapotnak a megállására egy rendkívül érdekes könyv

jelent meg a napokban. A könyvben a szerző felvetelt eszméjét igen figyelemre méltó módon világítja és erősíti meg.

És valóban az új rendszer alapján az egész nemzetnek részt kell venni az általános választói jog alapján az esküdtzéki intézményben. A ki választó joggal bír, az legyen esküdtképes. Semmi korlát itt fel nem állítandó.

Az általános egyenlő választói jogrendszer alapján esküdtképes munkák, vagy kis polgár, mikor szolgálaton lévén, polgártársainak becsülete, vagyona, szabadsága, sőt élete felett itélkezik, épen úgy tudni fogja, hogy ilyen esetekben a legfontosabb, legmagasztosabb, de egyuttal a legfelelősegteljesebb polgárjogot gyakorolja, mintha 20 korona adót fizetne.

As esküdtzékét állandó, szilárd garanciává kell tennünk, mely védje a polgárt, a népet, a nemzetet a kormányok mindenkori hatalmától és az abszolútizmus ellen. Mert sajnos, sokszor különösen, politikai pereknél megcsik, hogy az esküdtzék, követően a mindenkori kormányok intencióit — elfogultsága csik s tévesen itélkezik.

Ennek ezen intézményt kitenni nem szabad; miért is azt erősebb biztosítékkal kell körülhástáznunk, ami egyedül úgy lehetséges, ha ezt az általános választói jog alapján a nép egész egyetemére fektetjük.

Ha ezen intézményt ily módon erősítjük, ez csak a nemzet szuverenitását fogja emelni. A népszabadság alapelve

A „SZÉKELYSÉG“ TÁRCÁJA.

A bukaresti kiállításról.

A napnak a sugarái már nem olyan perzselők, inkább derűs fényt bocsátanak ki, ami többé nem félhetlen, hanem jóleső. Bukarestben bizony nikor beköszönt a nyár, többé nem kellense az ut cákon való járás kelés, mert nem tud az ember vélekezni a rekendő hőség ellen. Most már egy kicsi kellemesebb a sota is s azért nézünk ki a kiállításra, a mely most van teljes pompájában, most járjuk a legjobban. A tavasszal még nem volt ké szen, csak a nyár folyamán készült el a pavil ionok, a mikor polig a nagy meleg akadályozta az embereket abban, hogy apróra szemügyre v gyék a román nemzeti kiállítás érdekes és szép látványait. Most már el lehet mondani, hogy teljesen késszen van a kiállítás s hogy késszen van, valóban érdemes arra, hogy mindenki apróra megnézze. Ez a kiállítás annak is érdekes, a ki már látott nagyvilágban világkiállításokat, mert összehasonlításmat lehet, de annak is érdekes, a ki még nem látott ehhez hasonlót. Legjobbunk tartjuk, ha végig vezetjük olvasóinkat a kiállításban, elmondva egyet mást a látványokról és érdekességekről.

A románok egy nagyvilágban kiállítás rendezésével akarta a jubileári esztendő emlékeztetésé tenni, amely kiállítás hirdesse ország világnak a románok életrealóságát, önbizalmát és jogot adjon a románok jövőjének kialakítására.

Mindhárom momentumot sikerült elérni a kiállításnál, a mely a filareti pályaudvar elütti nagy térségen és a körülötte húzóló domboldalokon terül el s önnagában is lájós képet nyújt. A kiállítás

méretei nagy arányúak, területe vetekszik a mi milenári kiállításunkkal, talán még nagyobb is. A területet is jól választották meg az illetékes férfiak, mert már maga a kiállítás területe is imponáló hatást tesz a szemlélőre. Az elrendezésben látszott, hogy ahhoz értő emberek végzik a szervezési munkálatokat. Néhány hónap alatt valóságos csodát művelt ott az emberi kéz. Egész hegyeket bontottak le és utakat emeltek, s hogy a kiállítás megnyitásával elkétek. annak a rossz idő az oka, mert egy szárván két hónap-n át szakadatlanul esett s így a földmunkákkal nem tudtak előre haladni. Anyagilag nagy hátrány volt a kiállításra, hogy nem tudott a kellő időre elkészülni s így a tavaszi napok a kiállítás jövendőlelczésőge szempontjából teljesen elvesztek. Ez azonban csak adminisztratív jellegű baj s nem vont le semmit a kiállítás szépségéből, annak szép elhelyezéseiből.

A kiállítást dr. Istrati egyetemi tanár szervezté, miniszteri címmel, teljesítaluma megbízatásal. A kiváló tudós kormánybiztos valóban bírsko lehet műtvére, a melylyel az egész művelt világ eli merésőt kivívta nemzete számára. Valóságos méltóság volt, hogy a kiállítás élére ez a nagy tudású államférfi került, a ki egy személyes tulajdonival, mint kiváló zeneállításával megnyerté barátokul a külföldet, a melynek több állama szintén eleget tenni a meghívásnak és kiállításokat rendeztek, hogy ezzel is emeljék a román kiállítás érdekességét. A kiállítás minden ügyével Lahovary földmívelésügyi miniszter hatáskörébe tartozott. Az egész minisztérium, Lahovary miniszterrel élén szintén kivette részét a nagy munkából, a mely amúli is inkább érdemel elismerést, mert aránylag a más kiállításokhoz, igen rövid idő alatt készült el.

Dr. Istrati mellett herceg Ghica kiállításíró vezértörök fejtett ki nagy munkásságot. Ugyazólván ezeknek vállain nyugodott a kiállításnak minden ügyes bajos dolga s hogy ez mit jelent, csak az tudja méltányolni, a ki valaha részt vett kiállítás szervezéséél.

De most már térjünk át a kiállítás rövid ismertetésére.

A kiállítás főbejárata a 11. Iuniu utca torkolatánál terül el, előtte igen szép térről, a mely már is megnyeri az érdeklődés hatalmas méreteivel. A főkapun át, a mely szintén építési remekmű, széles út nyílik előltünk, a Calea Independenței, melynek két oldalánál vannak a szoborral szobb pavilonok, gyönyörű gyalogút s a középső részén művirágokkal, szökőkuttal. Ez a rész kivilágítás alkalmával gyönyörű képet nyújt.

Járjuk körül már most a kiállítást. A bejárótól baloldalt vannak a különböző mezőgazdasági gépek kiállítása, a hol több világrégezt találunk. Clayton & Shuttleworth, Ruston & Proctor, Watson & Youell, Ganz, Hoffer & Selrauz gépek vannak itt az új eszközanyetegeikkal képviselve. Igen szép a Ganz és társa budapesti cég villanyos és technikai művek kiállítása. Ennek végében vannak a petrolonum kutak egy másik működésben. Balra menve találunk egy romániai falut, a melynek végéről a cigányok nem hiányzik, a rajkókkal és az elmaradhatatlan medvével. A falu háta mögött a földben, egy régi váromlatok tolvanszállásával van a kiállításnak egy igen érdekes látványja, az úgynevezett grutta, a mely rendkívül érdekt és igen szép látványosság. Ettől hatrább van a tizi játékok helye, a hegyen balról vannak imitált falusi vendéglők, a hol nemzeti ételeket lehet kapni.

nek csak az a rendszer felelhet meg, az egész népet minden vagyoni korlát nélkül vonja be az esküdszéki bíraskodásba.

Az esküdképesség általánosításával a nemzet életének igazi jogi felfogását visszük a bírósági termekbe, ahol első sorban kell uralkodni a valódi, tartalommal bíró nemzeti demokráciának.

Felelet

a „Csikvármegye” című lap 69. számában megjelent „NYILATKOZAT”-ra.

A mikor arra gondoltam, hogy a fontokságot az alispáni állás betöltésének fontos kérdésében tömöríteni kell, s a „Röpirat”-ot megírtam, az a cél lebegett szemem előtt, hogy egy komoly harcot provokálak tisztességes fegyverekkel, gavallér, karakteres harcosokkal. Egy harcot, a hol az eszmék tisztázódnak, úgy, hogy a kérdés ne az urna előtt döljön el, hanem döntse el ezt a vármegye közönsége, a melynek érdekeit képviseli az alispán. Ezt a célt csak részben értem el. Mert ha a negyven aláírással megerősített „Nyilatkozat”-ot olvasom — a mely egyenes felelet röpiratomra — akkor csakugyan elismerem, hogy a kérdés komolyságához illő vitáról van szó, de ha olvasom és hallom ama indok nélküli, kicsinyítő, rágalmazó és illetlen kijelentéseket, a mik a helyi lapokban, s mosdattul ur száju emberek ajkain gomba módra teremnek, akkor arra a meggyőződésre jutok, hogy pennát csak az fogjon a kezébe, ki meg van fizelve, mert akármilyen ideális is legyen a cél a melyért harcol, mégis megrágalmazza.

„Egyetértünk szíveinkben és lelkeinkben ama célként megrögzített elvvel, hogy a magyar legyen ur a maga hazájában, s hogy Csikvármegyében a székely fajt illeti a hegemonia. Egyetértünk abban, hogy azért ha kelleni fog, élet-halálharcot is vívünk”. Így válaszol a „Nyilatkozat” a röpiratra. Hogyan lehet ez? Hisz a nyilatkozat eszméje abban csucsosodik ki, hogy

ne a székely, — hanem az örmény jelölt vegye a kezébe a hegemoniát. *Hát hogya miunket illet itt ebben a vármegyében a hegemonia. a melyért ha kell élet-halálharcot is vívünk, hogyan jukadhatunk mégis ki a szíveinkben célként megrögzített elv ellenkezőjére,*

Ugy, hogy az elvért élet-halálharcot nem vívünk, hanem az első lépésnél feladjuk. Kicsinyes vagy fontos okokból, az mellékes. Az elv azért elv, hogy cselekedeteink a körül, mint vezérfonal körül csoportosuljanak. Az elv akkor elv, ha annak következtében minden tettünkben irányadó, döntő szerepet adunk. Ha nem így teszünk, akkor ne beszéljük elvről, mert elvről nincs!

A nyilatkozat, azzal indokolja meg az elv feladását, hogy az alispáni állás betöltésével nem a székelység és az örménynyafiak hegemoniájáról lesz szó, hanem egy régi — bürokratikus borbé öltözött rendszernek minden felszegségei és hüneivel való lelépéséről és egy olyan közszellemnek a megteremtéséről a mely közszellem a független Magyarország egyvalóságára vezet. Ez volna tehát az a célszerűségi ok, a melynek a megteremtéséért az elvet feladjuk.

Egyszerű a felelet. *Igen rendszer ma nincsen.* Lehet hogy volt. De ha meg volna s azt megakarnók semmisíteni, sehogy sem volna szabad erre vezetd harcost magunknak azok közül választanunk, a kik ezt a rendszert maguk alkották.

Azt a közszellemet a mely hivatva van a tisztviselő munkásságát, gondolkodását a magyar nemzeti eszme szellemében vezetni, nem fogja az Önök jelöltje megteremteni. Annak az az orvossága, hogy válasszon a törvényhatóság magának olyan tisztviselőket, a kiknek hazaszereteléről, férfias magatartásukról, munkásságukról meg van győződve.

Ahoz, hogy az ilyen nagy feladatot megvalósíthassunk, a jellemnek szilárdsága, a férfiúi hecsületnek szeplőtelen volta, a honfiúi lelkesedésé a hazaszeretethez olyan lángoló tüze szükséges, a mely a megpróbáltatások napjaiban sem esik két-

sebbe, hanem ha a haza érdeke kívánja lemond anyagi javairól, feláldozza önmagát, de az eszmét, a mely ideálként lebeg a szeme előtt, utolsó kardvágásig megvédelmezi.

A nemzeti küzdelemre gondolok Csikvármegyében.

Itt volt a csatatér, volt ellenség is elég. Volt alkalom kitüntetni magukat a vármegye főtisztviselőinek.

Még sem láttam sehol vilézi, harci tetteket.

Ki fogalmazta a leszerelő határozatot? A főjegyző. A gyergyóditrói közönségi bíró mikor a törvénytelen kormány első rendeletét a boritékból kivette, s látta, hogy az a rendelet a törvénytelen kormánytól jött, mosdó vizet hozatott, megmosa a kezét és azt mondotta: *„Nem iszta legyen én kezem a törvénytelen kormány szennyjéből!”*

A hazafiúi lelkesedés, a honszerellem lángja, miért nem ragadta el a főjegyző urat is hasonló cselekedetre?

Miért adta munkáját hazafiailan aláírozat kimondásához? Beszéljünk őszintén. Felvagyok hatalmazva többek által, szükség esetén kijelentem, hogy a nemzeti küzdelem alatt a megpróbáltatások napjaiban a főjegyző ur csüggedleg, panaszos szavait mindenütt hallatta.

Tudják-e mi vár a háboruban arra a ki csüggedleg szavakat mer szájából kiejteni? A golyó. Mi vezérnek állítsuk a csüggesztőt.

Két nyilatkozat van a kezeim között. Szószerinl itt közlöm.

Tek. Dr. Gaál Endre megyei aljegyző urnak Csikszaroda.

Azon kérésre folytán, hogy a Köllő Ignác trszéki bíró ur főispánná való kinevezetése elleni lépések keletkezésére és lefolyására nézve Köllő János ur és többek előtt a „Vigdó” étertmóben általam pár héttel ezelőtt elmondottakat t. aljegyző ur részére és céljaim irásba foglaljam, ezennel

a) kijelentem, hogy — miként azt a fennbott megjelölt helyen és időben is előadtam — a napi lapoknak ideérkezett számaiból Köllő Ignác urnak Csikvármegye főispánjává történt kismegemeltetéséről örtesülve, e hirt úgy én mint Fejér Sándor főjegyző

Igen érdekes és történelmi szempontból is tanulmányos látóvaló Tepea vadának, a régi Moldova és Oláhország egykori urnak váru, előtte hátyákkal és ágyakkal, alól földalati börtönökkel, Tepea vada várának tetejéről felséges kilátás nyílik a városra.

Nagy figyelemre méltó a Cula, ez annyit jelent mint torny; már maga az építés is romek ml Utánzata azoknak a régi bojár városok laká soknak, a melyek székesség esetén védelmi is szolgáltak. Ilyen helyekre szokták összehordani a vidék értékes holmijait ellenséges támadások ellen. Ebben a Culában reugtetve öszegekre maú drágaságok, régiségek vannak felhalmozva, a melynek minden egyes darabja kincs-et ér. A Culában főleg egyházi régiségek vannak: értékesek a régi örmény templomi dolgok, vannak ott 1200 éves rezgések is. A metropolita vert aranyból való koronája 100 ezer frank értékben. A régi templomok miniatűr kidásai aranyból és ezüstből, a melyek egyszersmind a templomi szereket tartalmazták, igen értékesek. Nagy érdekföldést költenek a királyne kiállított tárgyat. Van itt egy bukányv 50 inával, a melyet Carmen Syla sajakétségig írt és a lort felséges urnak 25 éves jubileumuk alkalmával. Minden inn gyönyörű festett képpel kezdődik. Igen szép az az imakönyv, a melyet szintén a királyne készítet a trónörökösöknek a kidalunk napjára.

A Culától jobbra terül el a Palatal Artelor, a művészet pavillionjának bizsuti stílusban emelt felséges épülete, amely hatalmas méretével egy- esőlván dominálja az egész kiállítást. Az épület föld- szintjén vannak a természetudományi kiállítási tárgyak, néhány szobor. Ott vannak a régi római Krisztus után 100-ban emelt emlékek, amelyeket

az ásatiások úján tudtak megmenteni az utókornak. Az emeleten festmények és szobrok vannak kiállítva, mind román művészet alkotásai.

A szepművészetek palotájának jobb oldalán van a Troganderó mulatóhely, ennek pincéjét átalakították sóbányává. Ez a mesterséges sóbánya szintén egyik értékesége a kiállításnak. A hogyan Palatur Artelor háta mögött vannak a nemzetközi csoportok kiállításai, ahol valami lehet rögzítve a tárgyat, a hippodrom, a körlátrak a rabok kiállítás, mely utóbbi elismerésre méltó itt van a helyeken tül románuság kiállítás, kiáltak a magyarországi románok. Ez a kiállítás arra jó, hogy dokumentálva van a saját kiállított dolgival a tény, hogy bizony a magyarországi románok ninesenek elenyomva úgy, amint híresztelik, mert egy elnyomott nép nem képes olyan kiállításra, mint a melyet ők kiállítottak. Hanem inkább az nyer bizgazolást, hogy a románok is ép úgy fejlődtek, mint akár romániai test véreik.

Lekértilve a legyéröl, előtünk terül el egy mesterséges ó, amelyen mabóciók vannak, itt van a halasúti kiállítás, ez törik mecsot, ezzel kapau lathatunk több házi ipari kiállítás, odább egy német petroleum vállalat ezen szóp kiállítás. Közze lát ványt nyujt a pleveni esztai miniatűr terve az Imepeutei ut végén, az utolsó gyepnyáson, azonban a budgyai kiállítás el Ott van a hadi megszagható kópola s annak a parasztházak utánzata, ahol a király a pleveni búkzert alatt tartózkodott.

Most lépjünk be a budgyai kiállításba, régi ágyak, karok, megrögzött zászlók gyönyörű katonai térképek, a torpedók miniatűr utánzatai kötik le az érdeklődést. Az egész hadsereg utánzata háboru esete tül való szerelések vannak bemutatva. Mellette van

a közmunkák miniszteriumának kiállítása, amely szintén sok érdekes látóvaló nyujt.

Az iparcarnok a kiállítás legörlekesesebb látóvalóinak egyike, mert ebben nyilvánul meg Románia textil, kézi és gyár ipra. Kétszógtelen, hogy ez meg nem lehet kielégítő, inkább arra való, hogy Románia léssa, mit kell még tennie, mire kell a figyelmet fordítani s különben is ez az ipar is csak néhány évtized munkája. Igen szép az állami dolányjövélék pavillonja, a hol szép leányok szorgos kézzel csinálják a eigenretét és szavart mosóba illő gyoruszgyal. Érdekes az egyes megyék dobánytermelésének kiállítása is.

Szép látványt nyujt a mezőgazdasági pavillon, mely szembe van az iparcarnokkal. A mezőgazdasági kiállítás már meglátott az 1904 évben rendezett gazdasági kiállítás alkalmával. Dícséretet érdemel a tárgyak tetszetős és áttáki thetó elrendozése; mellette van a román házi ipra, a Furnica egyesület kiállítása, a vakok és román iparcarnok kiállítás, mely gazdaságával, szép elrendozésével figyelmet érdemel. Ezzel szemben van a király pavillonja, szembe középen, kis omolványon az arany és acél koronával. Ki vannak állítva a király örömdruvai, a kapu ajándékok, a falakat a királyi család el ábrázoló fűyökök tölik be. E mellett van a miniszteriumnak, a kolokának kiállítás, a hol he lyot foglalnak a magyar jökolák kiállításai is. A kiállítás jobb oldalán van a cauzala (Waterath), mely legkedvesebb és legkeresettebb mulatóterem a kiállítás megtekintő közönségnek. Lajobb van a Forum Románion gyönyörű, hatalmas épülete, mely egyike a legszebb épületeknek. Ezzel szemben a bukóvini románok pavillonja, mellette az osztrák pavillon; szemben a nagy magyar pavillon, a mely-

ur — kinek irodájában a legújabb politikai eseményekről beszélgettünk — a legnagyobb indignációval fogadtuk s egyben annak adtuk kijelentést, hogy a hírnök megvalósulása ellen mindent elkövetünk és haladéktalanul lépéseket kell tennünk;

b) kijelentem, hogy a teendő lépések megbeszélése végett az én iniciatívámra nyom-ban átnemeltünk Beceze Antal alispán ur irodájába, hol a Köllő Ignác ur főispánsága elleni indokainkat összegyeztük, köztük Fejér Sándor urnak általam mindenekben magamóvát tett: „Inkább állásomról is lemondok, sem hogy Köllő Ignác főispánsága alatt szolgáljak” kijelentését is és az összegzés után én vállalkoztam arra, hogy a Tusnádfürdőn időző egyik vármegyei előkelő és befolyásos urat az első lépések megvetésére felkérjem s a kitűzött cél eljéréseire s szükségéhez mérten más illótló helyeken is eljárjak;

c) Kijelentem, hogy a továbbinként a fennhöz leírt megbeszélés alapján bár, de saját belátásom szerint egyodul végeztem s hogy a kivételben minden további előleges megállapodás nélkül én jártam el;

d) Kijelentem, hogy ismeretűgim és összeköttetésem révén a szükséges agitáció kifejtésére egyedül magamat érezvén kötelezetnek, én voltam az ki gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ur figyelmét a nekem adott kihallgatás során a kérdésre és a kérdés eldöntését befolyásoló körülményekre felhívtam.

A tények előadása után megjegyezni kívánom, hogy bár annak idején főleg megyei közérdeket kívántam szolgálni, fenti kijelentéseimot egyenes provokálás nélkül még szóbelileg sem tettem volna meg, nehogy e lépéseimnek egyesek olyan színezetet adjanak mintha akkori cselekedeteim az idők múltával elhibáztaknak és meintségre szorulóknak ismerem fel, mert hiszen a b) pontban ismertetett megbeszélés nélkül is megtettem volna és ma is megtenném mindazt, mit ez ügyben cselekedtem.

Csikszereza, 1906 évi szeptember hó 5-én.

Dr. Bocskor Béla.

Nyilatkozat

Alatt irt Beceze Antal ezennel nyilatkozatot, hogy Dr. Bocskor Béla urnak Dr. Gaál Endre urhoz f. hó 5-ről keltezetten küldött s Köllő Ignác ur főispánná kinevezésének megakadályozása körüli eljárását leíró levélét egyenes felhívásra elolvastam és ennek a levélnek b) pontja szerint az én jelenlétemben történteként előadottakra kijelentem, hogy az igazságnak szóról-szóra megfelelnék, a többi pontokban előadottokról azonban — mint nein az én jelenlétemben történtekeiről —

nek ha a killeje nem is kedvünkre való s jobban szeretnénk volna, ha valami komoly, monumentális épület hirdetés a magyar építőművészet alkotását, de azért jóles az érzés fog el bennünket ez épület láttára, mert minden, a mi benne van, magyar. Azért büszkén mondhatjuk, hogy kiállításunk tartalmával nem vallottuk szégyent Románia előtt, de az osztrák sör kiállítása is eltűpült a mi kiállításunk mellett. Különösen gépiparunk és a mezőgazdasági kellékek kiállítása nyújt igen sok látványt. Hatalmasan domborodik itt ki Magyarországának európai szerető elismert gépidára. E mellett textil iparunk is elcsodáló, bitor, konyhaberendezés, lázi ipar, székelyipari kiállításunk mind érdekes. A kiállításunk mindazonáltal a mezőgazdasági gépek kiállításán viszi a főszerepet s talán még izposztabb módon nyilatkozott volna meg a magyar ipar, ha a kiállítás bizottság nem ragaszkodott szorosan a feltételekhez, míg ezt mások figyelmebe sem vették. Itt is, bejazzolódott az a tulajdonságunk, hogy szerénykedünk és opportunuskodunk ott, a hol teljes hatalmával kellene megjelenjen a magyar nemzetnek. Ez is oka annak, hogy kiállításunk inkább egyoldalúnak mondható. A miért természetesen a kiállítási rendezésnek nem okolható.

A Brányi féle buffet is érdekes látványt nyújt, amennyiben itt több magyarországi némes cég állt ki. Szép eredményt ért el, bennet és tea elteremtés kiállításával az egyik legrégibbi budapesti cukrász: Freud Udán, a kinek kiállítását sőttem nyújt némesek élvezettel fogyasztja a kiltetés, hanem már nagyobb megrendelésekre is van kiltatása úgy a cégnek mint a többi magyarországi nagykereskedőknek. Biztató sajnáljuk, hogy a nagy cégek aránylagosan ke- helen szorultak össze és így kilt-

közvetlen tapasztalaton alapuló tudomásom nincs és nem is lehet.

Csikszereza, 1906. év szeptember hó 5.

Becze Antal,

nyug. alispán.

Fejér Sándor tehát éppen olyan el-lensége volt a Köllő Ignác főispánsá-gának, mint Dr. Bocskor Béla. És akkor, a mikor Dr. Bocskor Béla ezen tettet mindenki megmondotta és megmondja, Fejér Sándor azt elhallgatja, sőt Köllő Ignácot, — a ki ellen ép úgy tett, mint Dr. Bocskor Béla, — felkéri vagy felkéri, hogy érdekeben munkálkodjék, neki pártot csináljon, azzal az ellenfél szem-ben, a kivel annak idején ellene együtt küzdöttek. Tudniillik ugyanazt az egy tényt, magával szemben előnyösen, ellenségével szemben fegyverül használja fel.

Nem ismerem még az életet, nem tudom mennyire tudják az emberek az életért folytatott harcban jellemük tisztasá-gát megőrizni, de én ebben a teltben olyan árnyalatokat látok, a melyek sehogy sem hozhatók összhangzásba azokkal a kitűn-tető dicsérésekkel, a melyeket önök ne-gyvenen aláírásukkal megerősítve, mintegy ok-mányszerűleg kinyilatkoztaknak.

Nem akartam ezeket elmondani, de a nyilatkozat oly feltűnő módon emelte ki a főjegyző ur érdemeit, hogy a bennem élő igazságszeretet nem engedi meg azt, hogy akkor, a mikor két embernek, mint egyének összehasonlításáról van szó, egyi-ket a másiknak a rovására érdemeim felül magasaltaljak, s a másikra az őt megér-demlő tisztelet helyett, reárajuk egy kor-szaknak esetleges büneit.

Bern apó, Pöltemberg, Kis Ernő, Dam-janics stb. dicső fiai voltak a hazának. Sohasem állítottam azt, hogy ne volna szabad az idegeneknek harcolni e hazáért. *Kötelességük, mert e hazának a földjén él-nek, e háza biztosítai nekik mindama jo-gokat, a melyeket nekünk, s ha e hazát csapás éri, akkor az őket éppen úgy érinti mint minket; de azt állítom, s erről lép-ten-nyomon meggyőződtem, hogy e vár-megyében az örmények külön faji érdeket képviselnek, hogy mindenütt a legkisebb sze-*

lításuk nem éri el azt a hatást, a mire pedig szá-mítani lehet.

A magyar kiállítás mellett jobbról a ro-mán urak is kiállításuk, a Forum Románum alatt pedig a földművelésügyi minisztérium ismételten a Forum mellett jobbra vesztő uton van a Tulipános pavillon. A magyar pavillon baloldalon van a Cantacuzino miniszteriális pavilonja, még odább a koronauradalom rendkívül izlées pavilonja.

Rendkívül kedves benyomást tesz a Guedel bárók tulajdonát képező pavillon, mindjárt a bejá-rat jobb oldalán. Érdekes látványt számba megy az 57 méter hosszú fenyeő, a mely az utmentén húzódik el a pavillon mellett, csodájára járnak az emberek. Valóban igen ritka példány és a fenyeő, valóságos kiállítási tárgy. Majd a kedves székyei állomás épült hapti stílusunkban, úgy éri ma-gát az ember egy pillanatra, mintha Csikmadfalván, vagy Údvartolyszáken lépne be jómdó székyei gazda pivarába. Körös körül repényi szegélyesi a székyei látat a benne két sor munkásti hívja, csalogatja a nézőt, hogy kerüljön beljebb. Fenn még a gnlamitudo is meg van a hátatón, csak még a golyatások hiányzik, hogy teljes legyen az illuzió. Benn két nagy teremben vannak kiállítva a feldol-gozott faalkatrészek, piastikus képokban és foto-gráfikban vannak bemutatva a többszörös milliómos (Gruel) báró cég számos gyártelepe a romániai ré-szen, a melyek ezek és ezer munkás kezot foglal koztatnak és kényeret alnak egész vidék néposá-gának. Örömmel regisztráljuk és jegezzük ezt fol, mert ez is magyar vállalat ügyesége.

Kifelől menve a kiállítás jobb oldalán vete-ményes, gyümölcsös kertek húzódnak el, közösen emelkedik a Cantacuzino kut, mely elött vizezős van.

mélyi vagy vagyoni vonatkozásokban a hol faji érdekükről van szó, az utolsó lábíg, testtel-lelékekkel ott vannak, egymást segítik. *Hátha ez szabad nekik, akkor miért nem szabad nekem ilyen vonatkozással, ilgen célzattal egy táborba gyűjteni a szé-kelysége? Kimondja azt nekem, hogy örmény kérdés az, ha én a székyeket székyi ér-dekeink megvédésére ümídríteni akarom. Ki mondja azt, hogy kíméletlen vagyok akkor velük szemben, a mikor látva ösz-szetartásukat, erre a székyeket is lelke-síteni akarom? Ki mondja azt, hogy ha szabad az örményeknek öszszetartani, nem szabad a székyeknek? Nem vettem fel semmi örmény kérdést. Legalább olyan célzattal, a mint ők mondják, nem. Nem akarom semmiféle jogaikban megsérteni, de tagadni nem lehet, hogy egy ezredéves mult, a történelem, az élet viszonyok fejlő-dése, vármegyénk székyei lakossága, mint vezérével a melyek e vármegyében a szu-verénitást a székyelnép kezébe adták, megad-ják nekem azt a jogot, hogy ama vonatkozá-sainkban, a hol szuverénitásunk megtartásá-dól van szó, harcolni szabad legyen.*

S ha e harcot önök félre magyará-zák, és a mint ballottam is, faji gyűlölet-nek nevezik, akkor azok a kik ezt teszik, engemet nem értettek meg, s nem tudnak velem e küzdelemben felelnelkedni oda, a hol érdek nincsen, csak meggyőződés s férfias erő ennek a kinyilvánítására.

Csikszereza, 1906. szeptember 20.

Dr. Gaál Endre.

várm. alispán,
történelmi bizottsági tag.

A hét története.

(A helyzet. — A Washington-szobor letelepése. — Treppv halála. — Bárcy ügyvilágossága. — Fo-lyóba zuhanó vonat. — Elfogott rablógyilkosok.)

A politikai kérdések legfontosabbja ez-időszerten a kiegyezés Ausztriával. A két ál-lam kiküldöttjei a héten háromszor is tanács-koztak, tárgyaltak Bécsben, de a tanácskozá-sok lényeges momentumairól semmi hír es szivárgott ki a nyilvánosságba. — Andrássy Gyula grófnak tartott beszámolója valóságos politikai únnepélylyé nőtte ki magát. And-

Meg kell még emlékeztetnünk arról a nagy szabású alkotásról, mely a Palatul Artelor alatt van. Ez egy mesterséges vizezős, a mely jögyözva folyik tovább a tóba, a melynek vizét állandóan tisztán tartja. Maga a vizezős, a közepén levő három lépés miniatúra szoborral maga is látványosság számba megy. Előtte terül el a to, a hol hetenként többször a japánok hevesik Port-Arturt, persze görög-tűz mellett. Es a látványosság estenként ezornyi embert vonz a tó köré, a mely érdeklődéssel nézi a japán és orosz flotta miniatúr hajóit, a mint esatásnak. Illuzió és fantázia kell hozzá, hogy ember elképzelje az igazi port arturi tengeri ütközetet. Ér-dekes látivaló az állatok kiállításai, mely a kiállít-tás jobb és baloldalon van. Szeptemberben nyílt meg az állatköltés, a baromfi kiállítás, a hol Ma-gyarország is képviselve van. A 10-úton kifélé az olasz énekesek dala hangzik s a funikul, funikula hangjai mellett lehet gondolkodni.

A fűt közepén egyik kisebb tón érdekes és meglepő látványt nyújt az égű tó. Hatalmas láng-sugarak törnek ki a víz alá rejtett oedvekből. Es intensív fénylő láng jesszeten usztorog és a tó körül több méternyire elvieselhetetlen melegot áraszt. A szemlélő úgy látja, hogy a tó vize ég.

Esténként gyönyörű kilátást nyújt a kiállítás, mikor ki van világítva. Kellemes látvány még an-nak is, a ki hozzá van szokva a kivilágításokhoz. Ime egy rövid sötét a román kiállítás területén. Mi Romániában élő magyarok ósintse szívetl-venünk részt ebben az örömben, mert hiszen annak nagy része magyar kés munkája, magyar ügyeség és szorgalom gyümölcse.

nyás bezzede karatében ismételte a kormány már ismert programját, amelyvel teljesen szolidárisnak vallotta magát. — Általánosan feltűntetett, hogy a kuria Aohim L. Andria parasztképviselet mandátumát — beigazolt igazgatás miatt — megemissitette és cselekvő és szonvédó választói jogosultságát egy esztendőre felfüggesztette.

Az amerikai szabadság hőseinek, az Egyesült-Államok első elnökének szobrát vasárnap leplezték le a budapesti városligetben fényes és nagyszabású ünnepélyességgel. A magyar kormány tagjai megjelenésükkel adták díszet és súlyt ennek a szoborleplezésnek, melyre több száz tengerentúlon lakó honfiak is eljöttek a magyar fővárosba.

Trepov Feodorovics Dimitrij, aki czime szerint Pétervár teljhatalmu parancsnoka, a városigban pedig Oroszország legkegyelmelebb hűbéra volt. — aki ezországra végeztette ki a kevés bűnöst és sok-sok ártatlant, a hivatalos jelentések szerint abban a szorenében részesült, hogy természetes halállal mult ki. Halála körül azonban annyi titokzatoság mutatkozott, hogy bizony nem valószínűen az a hír, mely szerint szakácsa mérgezte volna meg.

A hét egyik legnagyobb szonvéziója Bérczy Béla rendőrtanácsos öngyilkossági esete. Bérczynek az utolsó éveken sok kellemetlensége volt, két ügye miatt fegyelmi vizsgálat is folyt ellene. Mi volt öngyilkosságának valódi oka, — nem tudják.

Borzasztó vasuti katasztrófa történt az Egyesült Államoknak Okahama államában. Egy expresszvonat Dover mellett áment a Cimaron folyón, mely utóbbi időben nagyon megdagadt. Amikor a vonat elérkezett a hid közepére, a hid leszakadt és a vonat tizenkét kocsjára harmincz méter magasságból a vízbe zuhant. Ugy jelentik, hogy 215 utas sult a vízbe, de a vasutársaság tulzottnak állítja ezt a hírt és kijelenti, hogy csak kevés utas halt meg.

Playovitz porosz-sziléziai városkában hónapokkal ezalotti nagy rémületet keltett egy páratlan vakmerőséggel végrehajtott rablőgyilkosság. Knapa malomtulajdonost a munkásai megtámadták, s a felgyújtott malom lángjai közé dobták, azután feltörték a pénztárt és kirabolták. A gyilkosok egyike Sterniekel Agoston elmenekült. Most Felső-Kabok községben elfogták és a budapesti rendőrkapitányshozhoz szállították. A gyilkos fejére 2000 márika jutalom volt kitűzve, a mit most Kabok község jegyzője, ki a gyilkost letartoztatta, fog megkapni.

Tanügy.

Közezevári m. kir. gazdasági akadémia.

I. Felvételi feltételek:

1. Az akadémiaba rondes hallgatók felvétetnek, a kik a gymnásiumi vagy reáliskolai tanfolyamot érettségi vizsgálat sikeres letételével befejezték, valamint azok, a kik a felső kereskedelmi iskolai tanfolyam érettségi vizsgálatát jeles eredménnyel letették, végül azok, a kik a m. kir. földmivelségi miniszter által a gymnásiummal vagy reáliskolával egyrangunknak elismert tanintézetek tanfolyamát érettségi vizsgálatlall befejezték.

2. Ánonetileg az 1906—7. tanévre felvehetők lesznek a m. kir. földmivelségi miniszter ur engedélyének előzetes kieszközölésével — a folyamodás a miniszter urhoz emezve, az akadémia igazgatóságának küldendő be — 7 gymnásiumi vagy reáliskolai osztályt végzett jelentkezők és azok is, kik a felső kereskedelmi iskolát nem jeles érettségivel végezték. Ezek azonban csak akkor számíthatnak felvételre, ha az akadémianál előirt lőszám az 1 pont alatt említett minősítéssel bíró jelentkezőkkel be nem telik. Megjegyeztetik tovább, hogy az ezen pontba foglalt minősítéssel bírók csupán tanintézeti jellegű hallgatók lesznek és bevégezésén a tanfolyamot, tanintézeti végbizonyítványt kapnak.

3. Azok, a kik felső kereskedelmi iskolát érettségivel végezték — akkor is ha érettségi bizonyítványuk nem jeles — és egyfolytában elhírtat legalább egy egész évi gazdasági gyakorlatot tanúsító bizonyítvánnyal rendelkeznek, mint akadémikusok a 2-ik tan-

évre vétetnek fel. Hasonlóképpen, mint akadémikusok folytatják tanulmányaikat azok, kik a volt tanintézet 1-ső tanóvét megfelelő eredménnyel végezték és gymnásiumi vagy reáliskolai érettségivel, vagy pedig jeles felső kereskedelmi iskolai érettségivel vétettek fel annak idején a tanintézetbe.

4. A tanintézeti volt első és másodéves hallgatók, valamint azok, a kik az első tanév ismölésére voltak utasítva, a régi alapon, mint tanintézeti hallgatók folytathatják tanulmányokat.

5. Akadémiai rendkívüli hallgatók lehetnek a) teljeskoru férfiak; b) főiskolák hallgatói és c) oly egyének, a kik felsőbb tanintézeti tanulmányaikat befejezése után az akadémian csak egyes tárgyakat óhajtanak hallgatni.

6. A beírás a tanév elején, az évben kivételosen október 6-tól 10-ig történik, a korezztelével, illetőleg születési bizonyítvány, ujrólírási bizonyítvány és az előtanulmányokat igazoló iskolai bizonyítvány bemutatása alapján, személyes jelenléttel. Október 10—15-ig a beíratást írásbeli kérvényre a tanári testület engedélyezheti. Ezen határidőn tul csak a m. kir. földmivelségi miniszter adhat engedélyt a beíratásra; november 1-én tul beíratásra engedély nem adatik.

A kik beíratásra személyesen nem jelenhetnek meg, a megjelenést gátló okokat bizonyító okmány, valamint egyéb a felvételre szükséges okmányaik és a beíratási és tandíj beutalásával írásbeli uton kérhetik beíratásukat.

7. A rondes hallgatók minden beíratás alkalmával 10 korona beíratási díjat fizetnek. A tandíj egy tanévre 80 korona, mely összeg fele az első tanévre azonnal a beíratkozás alkalmával fizetendő.

Rendkívüli hallgatók 10 korona beíratási díjat és az Államok választott tantárgyanként 8 korona tandíjat fizetnek.

Ugy a rondes, valamint a rendkívüli hallgatók fizetnek továbbá tanévenként 8 korona segélyzőegyleti díjat, 8 korona olvasótermi díjat, 10 korona vegyműhelyi díjat, és 20 korona biztosítékot, mely utóbbi összeg azonban a tanév végén elszámolás után egészen vagy részben visszaadatik.

II. Konviktusok.

Az akadémia két konviktusában összesen 80 hallgató lakhatik. A külső konviktus 40 éves hallgatók részére van fenntartva, kik így a gazdaság központjában lakva, a gyakorlati évet legelőnyösebben tölthetik el. A felvételre jogosítottak a felvételre szükséges okmányok és egy félévre eső konviktusi díj beküldésével, a konviktusban való lakásra szeptember hó 25-ig előjegyeztenek.

Konviktusi díj élelmezés-, lakás-, fűtés-, világítás- és ágymenet mosatásával havonként 40 korona, mely összeg félévenként (5 hónapra) előre fizetendő. Ezankivül butorhasználat és szobatakarítás címen félévenként 15 korona fizetendő. A konviktus az ösztöndíjas hallgatóknak ágymenüt (szalmaszák, párna, takaró és ággy fehérenemű) is ad. A fizető hallgatók azonban magukkal hozni tartoznak a szükséges ágymenüt. Egyebekre nézve a konviktus külön szabályai intézkednek.

Tulipánkert.

Vármegyénk főispánja Kállay Ubul városunkban, mint a megye székhelyén megalapítandó „Tulipánkert szövetség fiókja“, előkészítelésnek megbeszélése céljából tegnap d. u. 3 órakor bizalmas értekezletet hívott össze

Ez értekezlet eredményéről és tárgyairól ezuttal térszűke miatt röviden a következőkben emlíkezzünk meg.

Megjelentek: Fejér Sándor, Becze Antal, dr. Gyalokay Sándor, Murányi Kálmán, Bocskor Béla dr., Hosszu Ferencz, Nagy Imre, dr. Györgypál Domokos, Papp Domokos, Rancz János, dr. Fejér Antal,

dr. Eröss Vilmos, Csédő István, Hajnó Ignác, Botár Béla, dr. Ujfalussy Jenő, dr. Daradics Félix, dr. Nagy Bóni, Vákár P Arthur.

Az értekezletet összehívó főispán röviden ismertette az értekezlet célját, majd Fejér Sándor előadta, hogy városunkban eddig a „Tulipánkert“ megalakítása céljából minő intézkedések és előkészületek lételettek.

Többek hozzászólása után határozattá emeltetett, hogy az egyesület megalakítása céljából férfi és női előkészítő bizottság alakittatik. A férfi előkészítő bizottság elnöke gyánant megválasztott: Kállay Ubul főispán; tagjai: Fejér Sándor, dr. Eröss Vilmos, Csédő István, dr. Györgypál Domokos, Hajnó Ignác, dr. Ujfalussy Jenő, Gyalokay Sándor és dr. Daradics Félix.

A női előkészítő bizottság megalakítására az értekezlet határozata folytán Fejér Sándor dr. Fodor Antalné úrnőt fogja felhívni, aki a már meglévő női előkészítő bizottság tagjait kiegészíti újabbilagokkal.

E határozatok meghozatala után az elnök főispán felkérte a megjelenteket, hogy az eszmét minél szélesebb körben terjesszék és hassanak oda, hogy a végleges megalakulás lehető rövid idő alatt történhessék meg.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezések.** A v. és közoktatásügyi miniszter Weisz Adrienné okl. tanitónőt a Csikgyimesbütki állami elemi iskolánál újonnan szervezett tanitónői állásra kinevezte. Csikvármegye főispánja Gondos Sándor végzett joghallgatót Csikvármegye törvényhatóságához díjaz joggyakornokká nevezte ki. — A székesudvarhelyi pénzügyigazgatóság Csikszentkirályi Csiszer Ábel díjtalan adógyakornokat segéd díjaz gyakornokká nevezte ki.

— **Meghívó.** A csiki róm. kath. Tanító-Egyesület 1906. évi október hó 2-án d. e. 9 órátkor kezdődőleg Csiksomlyón, a gyakorlóiskola termében ülést tart, melyre az egyesület és tanügybarátokat tisztelettel meghívja Karácsony József, elnök. Xántus Elek, jegyző.

— **Udvarhelymegye a székelységgért.** Udvarhelymegye közbirtokosságnak terjedelmes feliratot készített, melyben részletes tárgyalja a székelő nép bajainak okait. A feliratot október közepén nagy küldöttség viszi Justh Gyula képviselőházi elnök elő valamint a minisztereknek is átnyújtják.

— **Nyugalomba vonult tanítók.** Antal János csobotfalvi és Ferencz Ignác tusnádi tanítókat sajtó kérelmükre a feltes hatóság nyugdíjazta.

— **Méhészeti előadások.** Nagy János kerületi méhészeti szaktanár f. hó 18-án d. e. 9 órakor Csikszentesimonon, 20-én d. e. 9 órakor Csikbánkfalván, 20-án d. e. 8 órakor Csiksomlyón a róm. kath. tanítóképzőnél és 21-én reggel 8 órakor Csikszereván a földmives iskolánál gyakorlati előadásokat tart a méhészet köréről, melyre ezuton is felhívjuk az érdeklődő gazdaközönség figyelmét.

— **Kossuth a székelő fürdőért.** A székelő fürdő felendülése várható azon intézkedés-

Legjobb mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányozzék az eredeti „Styriai” kötőgép. — Árjegyzék — Kedvező fizetési feltételek.

Első styriai kötőgépgyár

magyarországi képviselője, GOGL. J. L. műgépész.

Budapest. VI., Csengery-utca 54.

Csemege szállít

télire, postakosaraként frt 120; 25 kiló 5 forint; befőzésre remek bírsalma, teli körte, teli rétesalma frt 1,20; zöld paprika és paradicsom 1 forint. Ugyanott fűszöllőkből préselt must hektója 12 frt. Hordó beküldendő. Szállítja

SZABÓ GÉZA
CSONGRÁDRÓL.

15

fontért tiszta gyapjú szövetből mérték szerint elegáns kivitelű férföltöny, felöltő vagy telikabát

Krausz F. és Társa

151. szobánál, Budapest, Kerepesi ut. 63. Veleke névtárcát megtekintés utasítását kérem.

Wagner a „Hangszer Király”

összeválogatott lekele-hangszer csoportja.
15 darab összesen csak 5 forint és postig:

- 1 iskola hegedű jávorfából jó hanggal,
- 1 hegedűvona, bükkfából, talókéval,
- 1 hegedű tok, amerikai bőrvászonból, vonótartóval,
- 1 hegedű hangoló sip, tokban,
- 2 hegedű nyereg, szép faragott minta,
- 1 hegedű gyanta, különleges dobozban,
- 1 hegedű hangtompító, finom ébenfából,
- 6 hegedű hur igen jó minőségű,
- 1 hasznos ajándék deákok részére.

15 darab összesen csak 5 forint.

Ugyanczok még finomabb kivitelben 8 forint. Legújabb szabadalom. Hangszeremen egy órai gyakorlás után bárki játszani tud. Árjegyzéket ingyen küldök.

Wagner a „Hangszer Király”

Budapest,
VIII., József-körút, 37/39.

Személy hitel!

Közös és közös nélkül kölcsönzések, papok, lelkészek, udvari, állami, megyei- és magánintézmények, tanítók, kereskedők, iparosok, nyugdíj jogosultak, kereskedelmi alkalmazottak és tanítványok 1/4, 2/4 évig tartó időre havi, havi 1/4, 1/2 és egész évi tőkemutárisztással!

KÜLÖNLEGESSÉG: A páris- bécsi enqueté értelmében tőkésítjük a jövedelmet.

4 1/2%! 4%! 4 1/2%! 4 1/2%!

Jelzálog hitel!

300 koronától feljebb I. II. és III. helyre földet, városi- és vidéki házak, nyaralók, gyárak, fürdő épületek, malmok, ásványvíz és egyéb források és kőbányákra, a becsérték 1/2 részéig

Építési hitel!

Építésként levő ingatlanokra 2-3 részben, oly arányban a mily arányban az építkezés előre halad!

Bank és magánadósságok convertálása!

Váltó- és tárohitel! Vízvezetékjavítás kedekedőknek. Előnyösen! Solid alapon és gyorsan eszközöljük mindezen fenti műveleteket alsórangú intézőkkel.

Elsőrendű ajánlatok!

Körül nézzétek!
Tálaszhelyre nézzétek!

MELLER L. E.
BUDAPEST,
V., KOHÁRI-UTCA 19. B.

HIRDETÉSEK

mérsékelt díjazás mellett felvételnk a „SZÉKELYSÉG” kiadóhivatalában.

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED Alsó-Fehér megye.

100 KAT. HOLD.

A legjobb gyümölcsfák.

80.000 gyümölcsösültvány

1 millió gyümölcsösültvány

1 millió elkerítés csemle.

Detalerfák és üszeszerjek és Rozsák

Bogyógyümölcsök stb.

Központban szőlőültvények.

2 millió szőlőültvány.

Európai és amerikai szimo és gyökerez szőlővesszők stb.

Arjegyzék és művelési utasítás ingyen.

EGYESÜLT FA- és SZŐLŐÜLTVÁNTYISKOLÁR FISCHER ÉS TÁRSA, és AMBROSI M.

Gazdagon fölszerelt

könyvnyomdámban

gyorsan, izléssel és a legjutányosabb árban készítek el bármilyen könyvnyomdai munkákat, ugyanint: irodalmi műveket, tankönyveket, tudományos és szépirodalmi folyóiratokat és lapokat, kereskedők és iparosok részére levélpapírokat, számlákat, üzleti könyveket; — ugyazintén eljegyzési kártyákat, meghívókat és névjegyeket, falragaszokat, gáyszalpokat stb. stb.

Jól berendezett könyvnyomda.

LÉTZ JÁNOS

PAPÍR-, IRÓSZERKERESKEDÉSE ÉS KÖNYVNYOMDÁJA
= CSIKSZEREDÁBAN. =

Névjegykártyák nagy választékban a legújabb betűkkel.

Nagy raktár:

Közigazgatási, iskolai, egyházi és magán felek részére szükséges vegyes nyomtatványokból.

Dus választék:

Irodai szerek, papírok, levélborítékok, finom író- és másoló tinták, okmánytáskák, zseb- és asztali tintatartók, diszes levélpapírok, rovtos papírok, üzleti könyvek és diszmutárgyakból.

Iskola-táskák

remekül nagy választékban kaphatók.

A „Székelység” kiadóhivatala.

Hirdetéseket olcsón felvesz a kiadóhivatal.